

L' hora de Mahler

L'OBC de Pablo González i la Simfònica de San Francisco de Michael Tilson-Thomas en commemoren la mort.
Per **Xavier Cester**

El temps de Mahler ha arribat. Millor dit, ja fa una mica que ha arribat. El compositor que en vida confiava a la posteritat la plena acceptació de la seva música és, cent anys després de la seva mort, una figura coneguda i reconeguda, un autor el simple reclam del qual sol garantir un bon resultat a les taquilles de les sales del concert. La incomprensió de molts dels seus contemporanis va donar pas a l'ostracisme de la seva obra en les dècades posteriors a la seva mort i a la progressiva reivindicació del seu geni en els últims 50 anys. La doble celebració del 2010 (150 anys del naixement) i del 2011 (centenari de la mort) ha estat el punt culminant d'un procés en el qual els avenços tècnics no han estat pas aliens: el colorista món sonor de Mahler va guanyar molts enters amb l'arribada de l'estereofonia i l'LP. Avui, fins i tot, és més fàcil que les grans orquestres gravin les seves simfonies que les de Beethoven.

Tanmateix, no totes les raons que expliquen l'auge mahlerià són tècniques, la fascinació per la seva música té arrels més profundes. El compositor parlava de la seva concepció de la simfonia com un univers on tot hi cabia i és aquesta capacitat omnicomprendiva un dels primers atractius de la seva obra. Tot hi és admès sense que hi hagi ni distinció ni jerarquització: de l'excelsitud més beatífica a la vulgaritat més planera, de les altures arcàngeliques a les simes infernals, de les fanfares

Colom és un dels nostres referents pianístics internacionals.

militars a les cançons infantils, de les marxes fúnebres a les efusions poètiques, de la tragèdia sense remissió a l'exultació sense barreres. Mort i vida en una dialèctica constant on a vegades l'heroi és derrotat (la *Simfonia núm. 6*, una de les pàgines més convulsives i desesperades

de Mahler, alhora que una de les més travades formalment) o s'acomiada del món amb l'últim alè (l'inaprehensible final de la *Novena*). Un altre tret atractiu per a l'oïdor modern: la sensació que en cada pentagrama Mahler ens parla directament, a cor obert, amb total sinceritat, fent-nos participants de les seves angoixes i eufòries.

Perquè la seva música és també un reflex d'una època convulsa on les velles certeses (socials, polítiques, artístiques) mostraven ja la seva podridura irremissible i un nou món pugnava per sorgir. No cal oblidar que, tot i que la seva mort prematura fa impossible saber cap on hagués evolucionat el seu estil, Mahler va ser un defensor de Schönberg. De fet, molts el situen com una frontissa necessària entre el segle XIX i el XX, entre els últims fulgors del romanticisme i la modernitat.

Però hi ha encara altres factors gens menyspreables, encara que semblin més superficials, com l'abassegadora inspiració melòdica i la brillantor de

l'escriptura orquestral, un cop més una aliança d'extremes, entre la grandiositat més desafortada (amb la *Simfonia núm. 8* anomenada 'dels mil' com a punt culminant) i el detallisme més preciosista. L'aparent incoherència formal que tant molestava alguns coetanis no representa cap problema per al melòman actual, que segueix embadalit la muntanya russa emocional d'unes obres d'una força de suggestió impressionant.

González i Tilson-Thomas

Les grans capitals musicals celebren com cal el doble aniversari, moltes amb cicles íntegres de les simfonies. En ciutats de mèrits més modestos com Barcelona ens hem de conformar amb força menys, però com a mínim el mahlerià català té un final de temporada amb oferta abundosa i de qualitat. L'OBC tanca el curs amb la que millor

defineix la concepció de simfonia-món de Mahler, la *Tercera*. Pablo González podrà desplegar en aquest poema panteista fora mida (només el primer moviment dura més que moltes simfonies del repertori) les virtuts que han consolidat amb bona nota la titularitat de l'orquestra. L'acompanyaran a l'*Auditori* les dones del Cor Madrigal, els nens i nenes del Cor Vivaldi i la mezzosoprano Christianne Stotijn.

Per altra banda, un mahlerià reconegut com el nord-americà Michael Tilson-Thomas, l'activitat divulgativa admirable del qual el fan un dels hereus naturals de Leonard Bernstein, serà l'encarregat de conduir-nos a l'abisme emocional de la *Simfonia núm. 6* al capdavant de l'orquestra de la qual és titular des del 1995, la Simfònica de San Francisco, en l'últim concert de Palau 100. A Barcelona és hora de Mahler.

'Palau 100': Orquestra Simfònica de San Francisco. Michael Tilson Thomas. Dijous 2, 20.30 h. OBC. Pablo González. L'Auditori. Divendres 3, 21 h. Dissabte 4, 19 h. Diumenge 5, 11 h. Dimarts 7, 21 h.

Música